

съ руска кръв. Преди 50 години тукъ цѣли 3 месеца неспирно се е разнасялъ трѣска на орждията и гърмежа на пушкитѣ, доловетѣ сж се огласявали отъ стенанията на раненитѣ и отъ победното „ура“. Днесъ въ града и околността е тихо, всѣки се е отдалъ на своята работа.

Само кжщата — музей е която ни напомня за недалечното, славно минало. Въ нея рускиятъ Царь Освободителъ, Александъръ II, е билъ на квартира следъ падането на Плѣвенъ. Сега тя е превърната въ музей. Събрани сж въ нея всички нѣща, които ни напомнятъ за страшната Плѣвенска битка. Поставени сж портретитѣ на Царь-Освободителя, на храбритѣ генерали, картини отъ войната, военни знамена, оржжия, саби, пушки, револвери, дрехи на офицери и войници. Човѣкъ се чуди на кое по-напредъ да спре око, кое по-рано да види. Ние стоимъ предъ всички тѣзи спомени захласнати, пренесени въ миналото.

Пазачътъ ни подсѣща за избата на кжщата. — „И тамъ има нѣщо за гледане“, казва ни той. Следъ малко ние сме долу, въ избата. Тукъ е разположена една грамадна релефна карта, която представлява цѣлата плѣвенска околностъ съ мѣстата на главнитѣ сражения.

Посетихме и мавзолея — една малка, нова черква. Въ подземията ѝ сж събрани черепитѣ и коститѣ на юнашки загиналитѣ руси въ боеветѣ около Плѣвенъ. Въ грамадни стѣклени кутии сж сложени хиляди глави и кости на незнайни руски синове, дошли отъ далечния северъ и намѣрили тукъ своята смъртъ. Тѣхнитѣ майки и бащи, тѣхнитѣ братя и сестри, тѣхнитѣ близки сж ги горчиво оплакали. Но надъ тѣхнитѣ братски кости е изградена нашата свобода, на която днесъ се радваме. Мълчаливо и съ свито сърдце ние се поклонихме предъ тѣзи чутовни герои, дали живота си за насъ.

Излѣзохме отъ мавзолея и тръгнахме за *Скобелевия паркъ*.

Но за него ще разкажа въ следующата книжка.

Д. Чолаковъ.